



# FRI ÅRSBERETNING 2020



Foreningen af  
Rådgivende Ingeniører  
FRI





FORMANDENS BERETNING

## 2020 BLEV ET HELT IGENNEM ANDERLEDES ÅR

Da FRI-virksomhederne gik ind i 2020, var det på toppen af en bølge. 2019 havde været et blandet år forretningsmæssigt for en række virksomheder, men som branche formåede vi trods alt at levere en overskudsgrad på 5,7 på egenproduktionen og en omsætning på 14,3 mia. kr. Det er ny rekord. Nok så væsentligt: Ved indgangen til 2020 var branchen trimmet, de enkelte medlemsvirksomheder stod med en klar profil (og med og uden arkitektkompetencer), og ordrebogen var solid hos alle.

FRI, som organisation, gik også ind i 2020 med et stærkt mandat. Medlemstilfredsheden var høj, og vores strategi, hvor vi fokuserer på at være medlemsvirksomhedernes platform for identitet og

stolthed, platform for indflydelse, platform for services og platform for netværk havde vist sig robust og værdiskabende for de enkelte virksomheder. Samtidig var vi midt i en proces, hvor FRI og FRI-virksomhederne satte tydelige aftryk i en række af de klimapartnerskaber, regeringen havde nedsat i efteråret 2019, og vi så ind i et 2020, hvor lanceringen af FRI's fjerde State of the Nation-rapport på 12 år ville blive et centralt omdrejningspunkt for varetagelsen af rådgiver- og ingeniørvirksomhedernes interesser. Samtidig var (og er) FRI myndighedernes vigtigste medspiller ift. de nye certificeringsordninger på brand og konstruktion. Og vi oplevede, at FRI's indsats for, at ABR 18 anvendes uden fravigelser, flyttede flere statslige kunder (og det fortsatte også i 2020).

### Men så kom Corona...

Så kom Corona/COVID-19. Og 2020 blev et helt igennem anderledes år.

Da statsminister Mette Frederiksen (S) den 7. marts 2020 annoncerede en generel lockdown af Danmark, startende den 11. marts 2020, ændrede det øjeblikkeligt fokus og indsatsområder for arbejdet i FRI. Og 2020 blev derfor også et år, hvor vi virkelig kunne se, at FRI gør en forskel for medlemsvirksomhederne.

FRI's sekretariat er i de første to uger af nedlukningen i individuel kontakt med flere end 100 medlemsvirksomheder. FRI er samtidig i dialog med en række af de store kunder: Banedanmark, Bygningsstyrelsen, Vejdirektoratet, Energinet samt organisationer, der repræsenterer kunder, som DANVA, BL og KL. Der er også kontakt med udvalgte kommuner, hvor medlemsvirksomheder oplever udfordringer med sagsgangene, betalingstider, godkendelser mv.

Der oprettes et særligt COVID-19-site på frinet.dk med information målrettet FRI-virksomheder. Sitet giver bl.a. et overblik over FRI's politiske indsats, status for kunderne og den "best practice" for virksomheder, som FRI indsamler gennem dialogen med virksomhederne, og særligt omkring HR-forhold som hjemsendelse af medarbejdere, fleksmodeller mv. FRI laver også en underside med fokus på aftaler og jura – for der opstår mange spørgsmål om force majeure, udløb af projektforsikringer og entrepriseret i coronatider mv.

### FRI arbejder politisk

På den politiske scene arbejder FRI for at suspendere kommunernes og regionernes anlægsloft; igangsætte renoveringsprojekter i den almene boligsektor for Landsbyggefondens midler; opfordre kommunerne til at justere lokalplaner mv., så dette ikke er en stopklods; fremrykke tidsplanen for næste infrastrukturforlig samt specifikt beslutte udvalgte infrastrukturprojekter; prioritere behandlingen af kommunernes ansøgninger om støtte til naturgenopretningsprojekter, så disse hurtigere kan sættes i gang og endelig at få afskaffet takstfinansiering af klimatilpasningsprojekter samt at lade disse være undtaget for effektiviseringskrav. Herudover peger FRI på to andre forhold: Fremrykning af betaling af fakturaer fra det offentlige samt behovet for, at der indføres en mere fleksibel model for lønkomensation.

I perioden fra marts 2020 og frem lykkes det at få hovedparten af FRI's idéer gennemført politisk. Det er imponerende. Der er ingen tvivl om, at FRI's indsats har gjort en forskel for branchen – og at forarbejdet, i form af bl.a. State of the Nation-rapporten samt FRI's gode samarbejde med DI og andre organisationer og også den direkte dialog med politikere og embedsværk, har været udslagsgivende.

Alt tyder nu på, at hovedparten af FRI-virksomhederne er kommet fornuftigt gennem 2020. Ja, reelt kommer vi næppe til at se COVID-19 slå ekstraordinært ud på hverken toplinejeren eller bundlinjen, når FRI analyserer regnskaberne for 2020 sammenlignet med tidligere år.

### Tak for tre gode år

Den 4. marts 2021 takker jeg af som formand for FRI. De sidste tre år har været en fantastisk rejse. Og det har været enestående at opleve, hvordan vi som virksomheder kan stå sammen om de dagsordner, der er fælles. Det gør en forskel for alle medlemsvirksomheder. FRI er nu bedre positioneret som partner, både i DI og med en række af sine søsterbrancheorganisationer, hvilket betyder, at vi øver indflydelse med større styrke ved at bruge DI som en helhed sammen. Med den nye strategi, som bliver retningsgivende for FRI frem mod 2024, vil vi som branche stå endnu stærkere – i forhold til kunder, i forhold til nye medarbejdere og i forhold til vores rolle i samfundet. Kort sagt, FRI vil styrke medlemsvirksomhedernes forretning.

Tak til FRI's sekretariat, tak til Henrik Garver, tak til mine gode kolleger i FRI's bestyrelse og tak til alle medlemsvirksomheder i FRI for at have givet mig tre år som formand.

*Ib Enevoldsen*

### Bestyrelsens sammensætning efter generalforsamling 2020

#### Formand

Ib Enevoldsen, Rambøll Danmark A/S

#### 1. næstformand

Søren Adamsen, COWI A/S

#### 2. næstformand

Christian Listov-Saabye, MOE A/S

John Andresen, INGENIØR'NE A/S

Lars Bendix Christensen, Wissenberg A/S

Christian Leif Hansen, Sedgwick Leif Hansen A/S

Tom Heron, NIRAS A/S

Mads Jensen Møller, Nordiq Group A/S

Eva Rindom, Atkins Danmark A/S

Lotte Stokvad, Stokvad Rådgivende Ingeniører A/S

Henrik Juul Sørensen, EKJ A/S



# ØKONOMI OG KONJUNKTUR

## Historisk høj omsætning og stabil medarbejdervækst

De danske rådgivende ingeniørvirksomheder oplevede vækst nationalt og globalt. Branchen præsterede en overskudsgrad på 5,7 % i 2019, hvilket var tæt på det høje niveau på over 6 %, som FRI-virksomhederne har leveret de seneste seks år. Den samlede omsætning for FRI's medlemsvirksomheder steg med 4,2 % til 14,3 mia. kr. i 2019, og den estimerede omsætning for 2020 var på 14,2 mia. kr. Pr. 1. januar 2021 beskæftigede FRI-virksomhederne 12.260 personer i Danmark.

På de internationale markeder oplevede de rådgivende ingeniørvirksomheder i 2019 endnu højere vækstrater end på det danske hjemmemarked. Eksporten af rådgiverydelser fra Danmark var i 2019 på 2,9 mia. kr., en stigning på 2,1 %, mens omsætningen i udenlandske datterselskaber steg fra 12,6 mia. kr. i 2018 til 15,8 mia. kr. i 2019. Antallet af ansatte i udlandet steg fra 15.162 medarbejdere i 2020 til 16.353 pr. 1. januar 2021 og forventningen er, at omsætningen i FRI-virksomhedernes udenlandske datterselskaber er øget i 2020.

## Byggeri driver fortsat væksten

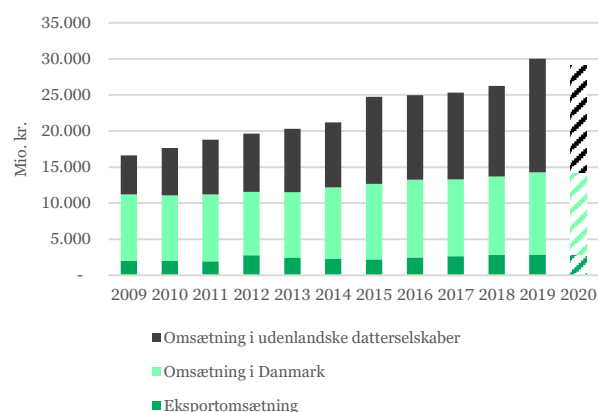
FRI's løbende analyser af nøgletal fra medlemsvirksomheder og tendenser i markedet har vist, at de seneste fem år særligt er byggeri, som har trukket væksten. Rådgiveromsætningen i byggeri er øget med mere end 1 mia. kr. fra 2015 til 2019. Omsætningen i Miljøsektoren er også øget, mens sektorerne energi og infrastruktur er gået tilbage ift. 2015.

FRI's seneste konjunkturmåling fra oktober 2020, viser, at rådgiver- og ingeniørvirksomhederne i FRI har oplevet en tilgang af offentlige bygge- og infrastrukturopgaver i 2020, mens ordretilgangen er faldet på bolig- og erhvervsbyggeri. Denne udvikling er blandt konsekvenserne af COVID-19-krisen, som har reduceret den private efterspørgsel og den politiske respons med en øget offentlig efterspørgsel.

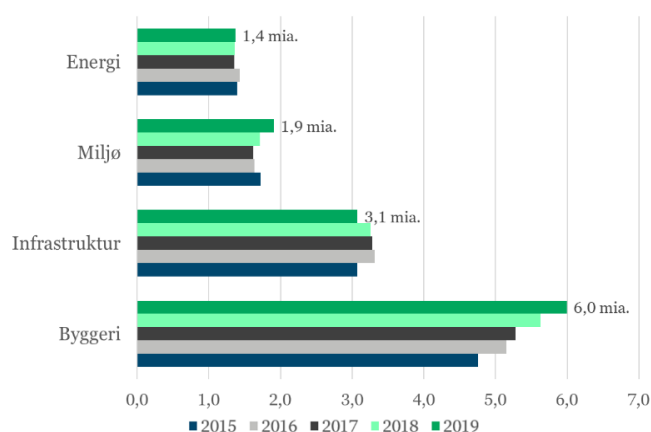
Udviklingen afspejler sig også i ordrebogens beskæftigelseseffekt, illustreret ved, hvor stor en andel af branchens medarbejdere, der er opgaver til om tre måneder. Fra 1. oktober 2019 til 15. maj 2020 oplevede FRI-virksomhederne et fald i ordrebogen, men denne nedgang blev reduceret i målingen fra 1. oktober 2020.

I 2021 er det sandsynligt, at det stadig vil være den offentlige efterspørgsel, der vil drive væksten, alt efter hastigheden i genåbningen af samfundet.

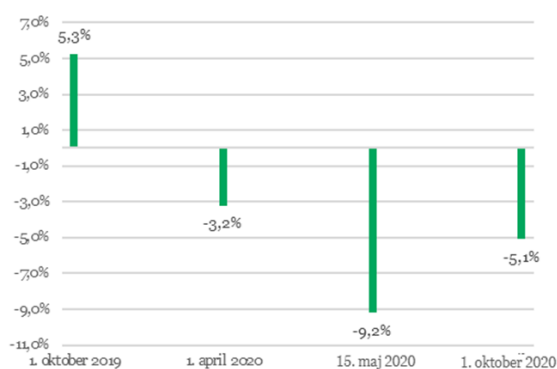
## Omsætning



## Markeder 2015-2019



## Ordrebogens fravigelse fra ordrebogens gennemsnit for 2010-2020\*



\* Ordrebogen er målt som beskæftigelseseffekten om tre måneder af de indgåede opgaver.

# VIGTIGE EMNER I FRI

FRI har gennem 2020 beskæftiget sig med mange af de udfordringer, som medlemmerne møder i hverdagen. Herunder findes et udpluk af emnerne. Læs mere på [www.frinet.dk](http://www.frinet.dk).



## VIGTIGHED AF NETVÆRK OG SAMARBEJDER

Møder, netværk og samarbejdsrelationer er nogle af de vigtigste værktøjer for FRI til at påvirke og nå i mål med alt fra overordnede politiske mål som bæredygtighed til den enkelte bygherres konkrete udbuds- og kontraktvilkår. Rådgivende ingeniører er uafhængige og neutrale i forhold til valg af løsninger. Dette giver FRI en unik mulighed for at opbygge en tæt og uformel dialog med embedsværket på alle niveauer. FRI's uafhængige rolle gør os attraktive ift. udvikling af rammevilkår, virkemidler, sammensætning af statens udbud o.l. Alt sammen noget, som skaber indsigt i kommende rammer for de rådgivende ingeniørers arbejde og fremme af opgaver, hvor rådgiverne har en rolle.

### Dialog og møder med ministre og politikere

FRI har haft drøftelser og møder med en lang række ministre og ordførere om alt fra takstfinansiering af grønne klimatilpasningsprojekter, udviklingsbistand og certificeringsordningerne for brand og konstruktion til infrastrukturinvesteringsplan og ikke mindst en lang række COVID-19-relaterede initiativer, som fx suspendering af det kommunale anlægsloft. Foruden møderne med de socialdemokratiske ministre har FRI's dialog

med ordførere dækket hele det politiske spekter – fra højre side og hen over midten og til partierne på den yderste venstrefløj.

### Tæt dialog med embedsværk og styrelser giver resultater

Klimaaftalen for energi og industri mv. 2020 indeholdt en række initiativer, som har medført, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har fokuseret arbejdet med at udmønte forligskredsens initiativer i regulering og udbud. FRI har opbygget en tæt dialog med Energistyrelsen, som efterspørger FRI's viden fra udlandet og FRI's uafhængige rolle, som gør os attraktive i udvikling af rammevilkår, virkemidler, sammensætning af udbud og lignende. P.t. er fokus på CCUS, PtX, affald i energisystemet og vandsektorregulering, som direkte og afledt giver rådgiverne mange opgaver, særligt anlægsopgaver. Også i forhold til BR18 og certificeringsordningerne har FRI haft en meget tæt relation til Trafik-, Bygge og Boligstyrelsen og været med helt inde i maskinrummet for at bidrage til at afbøde nogle af de uheldige virkninger for rådgiver- og ingeniørvirksomheder af certificeringsordningerne.

### Møder med bygherrer ændrer synet på krasse udbudsbetingelser

FRI har mødet med en række markante bygherrer, både forsyningsvirksomheder (bl.a. HOFOR, NOVAFOS, Aarhus Vand), offentlige og private bygherrer (herunder Bygningsstyrelsen, Vejdirektoratet og Banedanmark) og flere kommuner. Her har man blandt andet drøftet

## FRI Årsberetning 2020

bygherrernes prioritering af kvalitet eller pris, da dette valg bør afspejle sig i evalueringsmodellen. Også bygherrernes brug af ABR uden fravigelser har været et fast punkt på agendaen. Generelt er der et ønske om at følge ABR, men nogle bygherrer mener, at de har helt særlige behov for at fravige ABR. Det er FRI uenig i og arbejder på at få forståelse for det hensigtsmæssige i at følge ABR uden fravigelser.

### Samarbejder med andre organisationer

Et fast forankret samarbejde med Danske Arkitektvirksomheder sidder helt på rygmarven af FRI, fordi der er mange forhold, hvor vi deler synspunkter med arkitektvirksomheder, fx udbudsbetingelser/ABR, bæredygtighed og digitalisering. Derfor arbejder FRI og Danske Arkitektvirksomheder også sammen ud fra et fælles Memorandum of Understanding (MoU). Men til de samarbejdspartnere, som vi også ofte deler synspunkter med, hører DI og organisationerne i DI, som DI Dansk Byggeri, DI Energi, DI Rådgiverne m.fl. men også IDA og Bygherreforeningen, hvor vi ofte er enige, men også kan have modstridende synspunkter. I 2020 har vi blandt andet arbejdet sammen om forskning, uddannelse og innovation i byggeri og anlæg, certificeringsordningerne og digitalisering. FRI har i 2020 også samarbejdet med TEKNIQ Arbejdsgiverne, BAT-kartellet, Rådet for Grøn Omstilling, DANVA, Green Building Council, Ingeniøruddannelserne og mange flere. Det er altid godt at have andre til at støtte vores prioriteter.

## PLATFORM FOR INDFLYDELSE

### Klimapartnerskaber – 70 % reduktion af CO<sub>2</sub> i 2030

Da regeringen i slutningen af 2019 bad erhvervslivet om at komme med forslag til, hvordan Danmark kunne nå målet om 70 % CO<sub>2</sub>-besparelse i 2030 deltog FRI i fire af klimapartnerskaberne: Bygge- og anlægssektoren; Energi- og forsyningssektoren; Affald, vand og den cirkulære branche; og Service, IT og rådgivning. Særligt i Klimapartnerskabet for Byggeri og Anlæg, hvor repræsentanter fra FRI-virksomhederne deltog i alle undergrupper med den omfattende viden, som rådgivende ingeniører besidder, er der et klart FRI-aftryk på resultatet. I arbejdsgruppen for CO<sub>2</sub>-besparelser på byggepladsen varetog FRI formandsposten og fungerede som sekretariat. Uanset at resultaterne af klimapartnerskaberne blev påvirket af COVID-19, er en række initiativer igangsat, mens andre stadig ligger i pipeline.

### State of the Nation 2020 – offentlige værdier ikke klar til fremtiden

I marts 2020 udgav FRI den fjerde State of the Nation-rapport: "State of the Nation 2020". Rapporten viser udviklingen af og status for den offentlige infrastruktur. En af hovedkonklusionerne var, at der eksisterer et investeringsbehov på 145-175 mia. kr. for at fremtidssikre infrastrukturen. Som et nyt element omfattede 2020-rapporten en vurdering af infrastrukturens bæredygtighed, som viste, at der i særlig grad er brug for forbedringer på de kommunale veje og i den offentlige bygningsmasse.



### Bæredygtighed er vejen frem i byggeriet

FRI har arbejdet intensivt for, at reguleringen omfatter krav til bæredygtighed i bred forstand. I 2020 udgav Trafik-, Bolig- og Byggestyrelsen (TBST) den frivillige bæredygtighedsklasse som en vejledning for bæredygtigt byggeri med klart aftryk fra FRI og FRI's medlemmer. Med tiden skal den frivillige bæredygtighedsklasse blive en obligatorisk del af Bygningsreglementet. FRI har sammen med Danske Arkitektvirksomheder, Bygherreforeningen samt TBST arbejdet for, at EU's arbejde med bæredygtigt byggeri følger de danske erfaringer, hvilket har ført til udvikling af det europæiske værktøj Level(s).





### **Certificering præget af kaotisk start**

Første januar 2020 blev det obligatorisk at anvende certificerede rådgivere inden for brand og konstruktion. Ordningen træder i stedet for kommunernes tekniske byggesagsbehandling. Overgangen blev desværre ikke så smidig, som man kunne ønske sig. Det blev først meget sent muligt at blive certificeret, vejledningsteksterne og andet var ikke på plads, og ordningen i sig selv var meget sikkert, men også meget omkostningstungt skruet sammen. FRI har med hjælp fra medlemsvirksomhederne i løbet af året bidraget til relevante ændringer og afklaringer. FRI deltager i såvel sparringsgrupper og arbejds-grupper for at bringe ordningen til at fungere passende. FRI deltager også i certificeringsorganernes advisory boards. Generelt er retningen for ordningen rigtig, men der er stadig et stykke arbejde frem mod en smidig og effektiv ordning.

### **Strategiske samarbejder**

I 2020 blev der indgået flere aftaler om strategiske samarbejder af såvel stat som kommuner og de almenyttige boligselskaber. Det må konstateres, at med en stor volumen og kontinuitet mellem samarbejdspartnerne sænkes konfliktniveauet betydeligt. FRI er blevet inviteret til at komme med input i forbindelse med det næste store udbud i Københavns Kommune og har her påpeget det vigtige i rimelige aftalevilkår, så den fælles tillid opretholdes.

### **Digitalt: Monopoler og europæiske standarder**

Digitaliseringen bliver mere og mere vigtig for alle sektorer. Desværre oplever rådgiver- og ingeniørvirksomheder også en større afhængighed og stigende licensomkostninger fra verdensomspændende softwareleverandører. FRI samarbejder med DI og Danske Arkitektvirksomheder samt EFCA, på det europæiske niveau, om at sætte politisk fokus på dette emne for at mindske monopolsituationen.

FRI deltager desuden i Strategi for digitalt byggeri, som blandt andet arbejder med behovet for påvirkning af europæiske BIM-standarder.

### **Optimeret brug af digitalisering på anlægsområdet**

En arbejdsgruppe bestående af BIM-eksperter fra FRI-virksomheder har koordineret foreningens holdning og bidrag til, hvordan man optimerer brug af BIM i anlægsprojekter. Arbejdsgruppen er også repræsenteret i BIM Infra.dk, som drives af Vejdirektoratet og Banedanmark, og vedkommende er bindeled mellem medlemsvirksomhederne og bygherrerne. Arbejdsgruppens input efterspørges løbende af BIM Infra.dk.

### **Infrastrukturforhandlinger udskudt igen**

Forhandlingerne om et nyt forlig på transportinfrastrukturen er gang på gang blevet udskudt de seneste år. FRI har på møder med transportministeren, transportordførerne, Vejdirektoratet, Banedanmark, DI Transport og andre tydeliggjort vores ønsker om en bred aftale med et tidsperspektiv på 10 år, rullende opdatering og en tilhørende plan for grøn mobilitet. Den officielle forklaring på udskydelserne af forhandlingerne har været, at man har ventet på færdiggørelsen af klimahandlingsplanen for transport og den grønne skattereform. Forventningen er, at regeringen igangsætter forhandlingerne om et nyt forlig i 1. halvår 2021.

### **Internationalt udsyn trods restriktioner**

Trods COVID-19-situationen er dialogen med internationale finansieringsinstitutter opretholdt i 2020, hvor FRI afholdt flere møder med KfW (tysk udviklingsbank) og European Investment Bank (EIB) om bl.a. projektpipeline, modaliteter samt udbuds- og kontraktbetingelser. FRI har også i det seneste år haft

## FRI Årsberetning 2020

tæt dialog med Danida om bl.a. ændrede kontrakt-formater, manglende transparens i evalueringspraksis og en fortsat mere og mere multilateral dansk ulandsbistand.

### Forskning og innovation (erhvervsklynge)

Da Byggeri og Anlæg i foråret 2020 blev udpeget som en af Danmarks 10 styrkepositioner var det resultatet af en lang og ihærdig indsats, hvor organisationer, videninstitutioner og andre i en længere årrække havde peget på byggeri og anlæg som vigtige sektorer i erhvervsmæssig og forskningsmæssig henseende. Efter en intensiv proces hen over året er Danmarks viden- og erhvervsklynge for byggeri og anlæg, We Build Denmark, åbnet 1. januar 2021 med fokus på bl.a. bæredygtighed, smart city og digitalisering – og ikke mindst med særlig fokus på små og mellemstore virksomheder.

## PLATFORM FOR SERVICES

### COVID-19 skabte usikkerhed og ændringer

Da Danmark lukkede ned umiddelbart efter FRI's årsdag i marts 2020, stod FRI-virksomhederne alle med en lang række spørgsmål. Hvordan virker hjælpepakkerne? Hvordan ser ordresituationen ud om en måned? Hvordan begrænser vi smitten i firmaet? Er der tale om force majeure? Fra FRI's side så vi det derfor som vores opgave at guide medlemmerne til den relevante viden. Vi samlede erfaringer, som vi både delte med medlemmer og brugte til at påvirke DI, der forhandlede hjælpepakker. Vi samlede ekstra tal på udviklingen i branchen og kunne holde webinarer om situationen i Norden og møder, hvor medlemmerne kunne dele erfaringer. Heldigvis ser det ud til, at de fleste virksomheder er sluppet nådigt gennem 2020, og er vendt tilbage til en form for ny COVID-19-normal.

### ABR uden fravigelser er fortsat et problem

Også i 2020 måtte det konstateres, at bygherrerne i stor stil fraveg ABR 18. Også de, der har siddet med ved AB-forhandlingerne. Fravigelserne er ofte foranlediget af advokater, der "gør sig nyttige" – det er svært at kræve salær, hvis man ikke kommer med forslag til optimering af aftalen. På den måde forrykkes risikoen til skade for rådgiverne. Staten følger ABR, men kommuner og forsyningsselskaber føler sig ikke forpligtet af ABR.

### Styrkede muligheder for forsikring

FRI's medlemmer skal have en rådgiverforsikring. Men medlemmerne har de seneste år været udsat for meget store præmiestigninger på deres løbende forsikringer. Uanset at det står medlemmerne frit for, hvor de vil tegne forsikring, vil FRI godt sikre, at der er flere forsikringsselskaber om budet. Derfor har FRI sikret, at såvel Tryg som Marsh/HDI, der også betjener

Danske Arkitektvirksomheder, kan tilbyde en forsikring målrettet FRI-virksomheder. Så nu har medlemmerne flere valgmuligheder, når det kommer til forsikring.

### Kurser, nu også virtuelle

2020 var ikke et godt kursusår. FRI havde idéer til en række kurser, men det fungerede ikke så godt virtuelt som fysisk. Alligevel fik FRI afholdt seks kurser fysisk og tre kurser virtuelt. De seks fysiske kurser var om entrepriseretlige emner og rådgiveraftaler. De virtuelle kurser var om muligheder for direkte indkøb af mindre opgaver under tærskelværdien, Tilbudsloven og Ydelsesbeskrivelse for Byggeri og Landskab. FRI kommer stærkt tilbage i 2021 – om coronaen vil...

## PLATFORM FOR IDENTITET OG STOLTHED

### Årets unge FRI Rådgiver 2020 – byggede tunnel i Australien

Den 5. marts 2020 kunne FRI for 12. gang kåre Årets unge FRI Rådgiver. Konkurrencen er en anerkendelse af branchens stærkeste unge talenter. Vinderen i 2020 var Lasse Vester fra Rambøll Danmark med projektet "Design of Western Harbour Tunnel" i Sydney, Australien. De øvrige finalister var: Lars Beck Christoffersen, COWI; Daniel Fester Henningsen, AFM Rådgivende Ingeniører; Kristoffer Lind Krarup, AB Clausen og Adam Pękala, BuroHappold.

### Indsatser for fremtidens medarbejder

FRI har arbejdet med flere indsatser for at styrke den fremtidige talentpulje af medarbejdere, der søger ansættelse i en FRI-virksomhed. Ud over FRI's engagement i Engineer the Future og deraf afledte initiativer som "book en ekspert", Engineering i skolen m.fl., er FRI også en del af følgegruppen for regeringens nationale naturvidenskabsstrategi, som er et arbejde, der er bredt forankret i Folketinget. Med afsæt i naturvidenskabsstrategien er der udarbejdet et Naturvidenskabens ABC, som er en publikation, der styrker undervisningens fokus og nysgerrighed på naturvidenskab og teknik.

### Kvalitetsstempel: Certifikat på medlemskab

Først kom "Det FØLES GODT"-kampagnen, og i 2020 lancerede FRI en certifikatordegning, som FRI-virksomheder kan benytte til markedsføring ved at vedlægge certifikatet ved tilbud. Certifikatet bekræfter, at FRI-medlemmet har forsikring, kvalitetssikrer sin rådgivning, overholder de etiske regler i såvel FRI, FIDIC som EFCA og indtænker bæredygtighed i sine projekter. Certifikatet kan indhentes hos FRI og gælder for et år ad gangen.



### Rådgivernes bidrag til bæredygtighed

Medlemsvirksomhederne besidder specialistviden inden for områder, der er afgørende for den grønne omstilling. Den viden forpligter, og i 2020 blev der nedsat en arbejdsgruppe ”FRI’s 2020 Taskforce for Bæredygtighed”. Taskforcen har arbejdet på at øge

foreningens synlighed og aftryk på beslutninger af økonomisk og klimamæssig vigtighed for medlemmerne og samfundet. Det har bl.a. resulteret i en ny og agil tilgang til den medlemsdrevne politik- og holdningsudvikling i FRI samt 96 indlæg, 1753 reaktioner og 110 kommentarer på LinkedIn under #videnforpligter.

### Verdensmål og verdensløfter ind i FRI’s virksomheder

Generalforsamlingen vedtog i 2020 en række løfter for, hvordan den enkelte rådgiver i en FRI-virksomhed, og hvordan rådgiver- og ingeniørvirksomhederne i FRI kan efterleve FN’s 17 verdensmål.



#### FRI’s 10 verdensløfter

Som rådgiver vil jeg udbrede kendskabet til FN’s verdensmål for bæredygtig udvikling.

Som rådgiver vil jeg arbejde for at udvikle viden og løsninger, som følger FN’s verdensmål.

Som rådgiver vil jeg engagere mig i at dele viden, erfaringer og løsninger med mine kolleger, konkurrenter og kunder.

Som rådgiver vil jeg arbejde for at skabe målbarhed for verdensmålene på mine projekter og tydeliggøre konsekvenserne af alle tre dimensioner af social, økonomisk og miljømæssig bæredygtighed.

Som rådgiver vil jeg altid foreslå et bæredygtigt alternativ til vores kunder.

Som rådgiver vil jeg medvirke til, at min virksomhed har en politik for at implementere FN’s verdensmål, og at vi måler på vores egen opfyldelse af målene.

Som rådgiver vil jeg arbejde for, at rådgiver- og ingeniørvirksomheder garanterer ligestilling, ligeløn og lige muligheder for medarbejdere og samarbejdspartnere samt arbejder mod diskrimination af enhver art.

Som rådgiver vil jeg arbejde for, at bæredygtighed bliver et konkurrenceparameter mellem vores virksomheder og hos vores kunder – bæredygtighed skal være standard.

Som rådgiver vil jeg tage ansvar for det lokalsamfund, vi arbejder i, og opbygge lokale partnerskaber, der fremmer FN’s verdensmål.

Som rådgiver vil jeg bidrage til, at Danmark som nation leverer på FN’s verdensmål – og at vi som rådgiver- og ingeniørvirksomheder bliver førende globalt inden for bæredygtig rådgivning.



## PLATFORM FOR NETVÆRK

### FRI|YP: Fokus på bæredygtighed og synlighed

FRI|Young Professionals (FRI|YP) er FRI's netværk for rådgivere under 40 år. Grundet COVID-19 omlagde FRI|YP alle sine arrangementer i 2020 til webinarer. Her udnyttede FRI|YP fordelene ved, at der hverken var begrænsning på antal deltagere eller den geografiske placering. I alt afviklede FRI|YP ni webinarer med 423 deltagere. FRI|YP har også haft øget fokus på bæredygtighed: på at skabe ejerskab internt og styrke positionen eksternt ift. bæredygtighed og FRI's verdensløfter.

### CEO Sounding boards – netværk for virksomhedsledere

FRI's CEO Sounding board-møder er netværksmøder med forretningsrelevante emner samt en mulighed for at drøfte udviklingen i FRI og i branchen med de ledende partnere, direktører og ejere i FRI's medlemsvirksomheder. Der er oprettet tre CEO Sounding boards, et for de største virksomheder og et for virksomheder i Øst- hhv. Vestdanmark.

Efter en stille første halvdel af 2020, hvor øst- og vestmøderne i foråret måtte aflyses som følge af COVID-19-nedlukningen, blev efteråret mere almindeligt. I efteråret 2020 var der på møderne i FRI CEO Sounding boards bl.a. fokus på effekterne af COVID-19-nedlukningen, håndteringen i de enkelte virksomheder – samt håndteringen af BR18 og certificeringsordningerne.

### HR-netværk

FRI's HR-netværk, hvis medlemmer kommer fra FRI's største virksomheder, har haft travlt med alle de udfordringer, COVID-19 har givet. Erfaringsudvekslingen mellem medlemmerne af netværket og videre til FRI's øvrige medlemsvirksomheder fungerer godt, hvad enten det drejer sig om omstilling til hjemmearbejde, etablering og finansiering af hjemmearbejdsplads eller ferieafvikling. Så der har været al mulig grund til at trække på hinandens viden og kompetencer med henblik på at håndtere diverse udfordringer. Styrken ved HR-netværket er, at det gør det muligt for FRI, som det skete under COVID-19-nedlukningen i foråret, hurtigt at udbrede erfaringer fra branchens store virksomheder til alle virksomheder i medlemskredsen.





### **Brandnetværk og andre netværk i FRI**

I nøden skal man kende sine venner, er et gammelt ordsprog. Og det har i den grad været drivkraften for de Teams-netværk, som rådgivere fra FRI's medlemsvirksomheder kan deltage i. Der er p.t. oprettet tre netværk, hvor henholdsvis brandrådgivere (72 medlemmer), konstruktionsrådgivere (62 medlemmer) og FRI-rådgivere med særlig interesse for bæredygtigt byggeri (26 medlemmer) deltager. Netværkene faciliterer medlemmernes mulighed for at spørge hinanden til råds om konkrete problemstillinger, som kommunikationsplatform fra FRI til netværksmedlemmerne om nyt på præcis deres specialfelt og til at dele svar på konkrete spørgsmål, som medlemmerne stiller om fortolkning til eksempelvis Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen. Der har været mange uklarheder i det forløbne år, hvilket givetvis er forklaringen på netværkenes popularitet. Ud over de tre netværk er der også mulighed for at "abonnere" på øvrige kapitler/emner inden for byggeri. Alle medarbejdere i FRI-virksomheder er velkomne til at deltage i netværk og/eller abonnere på nyheder fra FRI.

### **Presse og sociale medier**

I FRI synes vi faktisk godt, at den rådgivende ingeniørbranche kan tillade sig at vise omverdenen, hvad det er, vi går og laver. For der er i den grad grund til at være stolte af branchens resultater. Derfor har FRI styrket indsatsen omkring ekstern kommunikation. Igennem tilstedeværelse på de sociale medier som LinkedIn og via gode historier og debatindlæg placeret i pressen, vil FRI bidrage til, at både beslutningstagere og den brede offentlighed får et bedre indblik i, hvad det egentlig er, rådgivende ingeniører står for og giver til samfundet.

FRI bruger hashtagget #Videnforpligter fordi vi gerne vil vise, at man hos vores medlemmer finder både ekspertisen og den ansvarlighed, der nødvendigvis må følge med.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI, er brancheorganisationen for rådgiver- og ingeniørvirksomheder. FRI arbejder for at forbedre medlemsvirksomhedernes forretningsvilkår og branchens rammebetingelser.

### **FRI I TAL**

- FRI's medlemsvirksomheder beskæftiger ca. 12.300 personer i Danmark og ca. 15.000 i udenlandske datterselskaber.
- FRI-virksomhederne omsætter for mere end 30 mia. kr. fordelt på omsætning i Danmark, inkl. eksport på ca. 14 mia. kr., og omsætning i udenlandske datterselskaber på godt 16 mia. kr.
- FRI's medlemsvirksomheder arbejder primært inden for fagområderne: byggeri, byplanlægning og arkitektur, anlæg og infrastruktur, energi og industri samt klima, miljø og international udvikling.
- De ansatte i FRI's medlemsvirksomheder består af 56 % ingeniører, 16 % med øvrige lange videregående uddannelser og 22 % med mellemlange uddannelser.
- Branchen beskæftiger 10 % af alle erhvervsaktive ingeniører i Danmark.